

ریځای دهربازبوون له تهنگانه کویر نه بوته وه!

ناسری ئەمین نژاد

ئەوجۆرهی پێشبینی دهکرا ئه‌رتەشی تورکیه پاش زیاتر له مانگیك په‌لاماری به‌رده‌وامی هه‌وایی - به‌هێزیکه گه‌وره‌ی پیا‌ده‌نی‌زام - هێرشیکه به‌رینی بۆسه‌ر کوردستان ده‌ست‌پیکردوه. به‌پێی هه‌واله‌کان پتر له ده‌هه‌زار سه‌رباز پانزه کیلومېتر به‌قوولایی خاکی کوردستاندا چوونه‌ته‌خوار و له‌گه‌لیک شارۆچکه و ناوچه‌ی جۆربه‌جۆریشدا بنکه و بارگای سه‌ربازیان دامه‌زراندوه. تا ئیستا له‌ئه‌نجامی ئەم هێرشانه‌دا چه‌ندین پردی تازه‌ساز رووخاون و زه‌ره‌ر و زیانیکی زۆرۆزه‌به‌ندی مالی لێ که‌وتۆته‌وه و خه‌به‌ری جۆربه‌جۆریش له‌سه‌ر ژماره‌ی کوژراو و برینداری لایه‌نه‌کان و خه‌لکی ناوچه‌که به‌گویی ده‌گات. هه‌موو نیشانه‌کان ده‌ریده‌خات که ئەم هێرش و په‌لامارانه به‌پێچه‌وانه‌ی به‌لێنیه‌کی ساخته که دراوه، زۆر درێژ ده‌خایه‌نی و گه‌لیک مه‌به‌ستی شاراوه‌ی نه‌وتراوه‌شی له‌بن‌سه‌ردایه.

گومان له‌وه‌دا نه‌ماوه که بوونی پێشمه‌رگه‌کانی پ.ک.ک له‌ کوردستان ته‌نیا پاساو و بیانویه‌که بۆ ئەم هێرشه‌ درنده‌یه، ئامانجی سه‌ره‌کی ده‌سه‌لاتی فاشیستی و عه‌سکه‌ریی تورکیه، کوردستانه و خنکاندنێ ئه‌و بزوتنه‌وه جه‌ماوه‌ری و حه‌ق‌خوازانیه‌که به‌ درێژایی ده‌یان ساڵه له‌ میژووی هاوچه‌رخدا بۆ پاراستنی مانه‌وه و بوونی خۆی، له‌ گه‌ل داگیرکه‌رانی کوردستاندا له‌ شه‌ریکی ده‌سته‌ویه‌خه‌دایه.

نه‌خشی ده‌وله‌تی تورکیه به‌ درێژایی هه‌موو ئەم ساڵانه و له‌ رابردووی دی‌رینیشدا، ده‌رحه‌ق به‌ بزوتنه‌وه‌ی گه‌لی مافخواری کورد، وینای ئەمرۆ هه‌تا بلی جینایه‌تکارانه و دژمروویه‌ بووه. لاپه‌ره‌ خویناوییه‌کانی میژو و ئەو راستییانه نیشان ده‌دن که ئەم ئه‌رتەش و ئەم ده‌سه‌لاته شوینیست و خۆ به‌زلزانه له‌ گه‌لکوژی و کۆمه‌لکوژی که‌مینه‌کان و له‌وانه کورد و ئه‌رمه‌ندا چ تابلویه‌کی بی‌زراوی که‌م وینه‌یان له‌ جینایه‌ت و دینده‌یی کیشاوه‌ته‌وه و چ په‌له‌یه‌کی بیشه‌رمانه‌ی میژووییان به‌ناوچاوانی خۆیاندا سووه. ئەمرۆ ژن‌را‌ه‌کانی میراتگرانی هه‌مان پاشاکانی دۆینیکه‌ن و ده‌سه‌لاتی ئیسلامی ئەمرۆش به‌رماوه‌ی هه‌مان ده‌سه‌لاتی کۆنه‌پاریز و دواکه‌وته‌ی خه‌لیفه‌گه‌ری عوسمانیه‌که‌نه که‌وتونه‌ته‌ گه‌ر و به‌ته‌مای له‌خشته‌بردن و سه‌ربرینی بزوتنه‌وه‌ی کورد و تالانکردنی بوون و نه‌بوونی گه‌لی لێقه‌وماوی کوردن.

جیگه‌ی داخه که ئەمرۆش وه‌ک هه‌مان رابردووی دی‌رین کۆمه‌لگای کورده‌واری و بزوتنه‌وه‌ی ره‌وای ئەم گه‌له به‌شمه‌ینه‌ته هه‌روا به‌ ده‌ست چه‌نده‌ره‌کی و په‌رته‌وازه‌ئییه‌وه ده‌نالێتی و بوته له‌مه‌په‌ریکی گه‌وره له‌سه‌ر ریځای شکاندنێ پشتی پیلانه نگریس و گلاوه‌کانی دوژمنانی بزوتنه‌وه‌که‌ی. هه‌روه‌ها ناوردبینی و ناتوندوتوولی له‌هه‌لبژاردنی تاکتیک و ستراتیژی و نایه‌کده‌ستی و ده‌سته‌وه‌ستانی له‌ کرده‌وه و پراکتیکدا وه‌ک ئافه‌تیکی گه‌وره درزی خستۆته‌ ناو هیزی گه‌وره و گرانی جه‌ماوه‌ریی که ده‌توانی و له‌ وزه‌یدا هه‌یه گه‌لیک به‌برشتتر و کارا‌تر باشاری ئه‌و هه‌ره‌شه و هێرشانه‌ بداته‌وه.

- هه‌لوێستی له‌رزۆک و راباری و ده‌سته‌وه‌ستانی سه‌رکردایه‌تی ده‌سه‌لاتدار له‌ کوردستانی عێراق دژ به‌م پیلان و هێرش و په‌لاماره درنده‌یه - ساغ‌نه‌بوونه‌وه و بی به‌رنامه‌یی ده‌وله‌ت و ده‌سه‌لاتی حیزبی بۆ سه‌قامگیرکردنی کۆمه‌لگایه‌کی مه‌ده‌نی و دامه‌زراندنی بناخه‌یه‌کی پته‌وی ئابوری، ئیداری و سیاسی ئەمرۆیی - ته‌شه‌نه‌ساندنێ گه‌نده‌لی ئیداری، رفین‌رفین و مشه‌خۆری - دلخۆشکردن به‌ پشتیوانی "ره‌های" ولاتانی ئوروپایی و

ئەمەریکا كە گوایە بەرژەهەندەییەكانمان یەكیان گرتۆتەوہ - نابەرپرسیارەتی دەزگا راگەینەرە كوردییەكان لە دەرخستنی راستی رووداوەكان و لە نیاز و پیلانی راستەقینەیی دوژمنانی كورد و لەوانە تورکیە و سەرقالكردنی كۆمەلانی خەلك بە گۆرانی و تەراویح و شتی لابەلا - ھەلۆیست و سیاسەتی ناوردییانەیی سەرکردایەتی "پ.كا.كا" لە ھەلسەنگاندنی بارودۆخی ناوچەكە و كوردستان و لێكدانەوہی ناواقعیانەیی راستییەكان ئەمانە و گەلیك ھۆكاری دیکە ھەمووی لەخزمەتی ناردنە مائەوہی كۆمەلانی خەلك و ئاوبەردان لە خەرمانی ھیوا و متمانە بەخۆیی و ھەلۆل كردنی بناخەیی یەكانگیری و ھاویشتی جەماوہری و گشتیین. ئەم سیاسەتانە مائویرانكارن و ھەمووی بە زەرەیی كورد دەشكیتەوہ و دەتوانی جاریكی دیکە زەبری گەورەیی گورچكیپر لە بناخەكانی بزوتنەوہی عادلانە، دیموكراتیک و رەوای گەلی كورد بئسەرەویتی.

ئەمانە لە لایەك و لە لایەكی دیکە دەبینین كە بیرورای كەروكی دنیاش لە ژیر سیبەری تەبلیغاتی دەزگا راگەینەرە گشتییەكانی زلھیزەكاندا تاساوە و گوئی خۆی لە ئاست ئەو كارەساتە مرۆییە و ئەو بیعدالەتی و بیبەزەییەتیە میژوووییەدا ئاخیوہ. "دەسلاتی كوردیش" چ تەگبیر و مشوریکی ژیرانەیی بۆ بزواندنی ئەو بیرورایە نەخواردووہ و بە تەنگ ئەوہشەوہ نیە كە وەك دەزگایەكی سەردەمیانەیی ئەمرۆیی بیتە پێشەوہ و لە ئامرازەكانی راگەیاندن وەك پۆیست كەلك وەرگری و راستی رووداوەكان بە رووی دنیا بەتەقینتەوہ.

ئەمانە ھەموویان وەزعیەتیکی نالەبار و بارودۆخیکی تال و راستییەكی رەقن لەبەردەمی ئیمەدا و نكۆلی لێكردنی چ قازانجیكی نییە. دەبی بیانیین و مشوریکیان بۆ بخوین، دەبی کاریان لەسەر بكەین و پێیاندا بچینەوہ، داخوا ئەمە چارەنووسی نەگۆری ئیمە، كە ھەر رەنجان بە خەسار بچێ و كیسەمان بەتال بێ؟ ھەر كەردەیی ئیمە و بردەیی شەیتان بێ؟ نا، دەتوانی وا نەبێ و دەتوانین بە ئاقاریكی رووناكدا گوزەر بكەین، تەنیا بەو مەرجەیی خۆمان لە راستییەكان لا نەدەین و خۆمان و لاوازییەكانی خۆمان بناسین و ببیتە كەلكەلەیی میشكی جەماوہری خەلك بۆ بیڕ لێكردنەوہ و بەخۆداچوونەوہ. نابێ ئەم كۆمەلانی ھەراوی بەشمەینەتە ھیندە ببیتە قەزاوہگیری "پیش سوارەیی قورس و ناوہستا"، دەبی ئینسانی "گشت" جەلەوی بەدەستەوہ بیت. ئەمانەش ھەمووی لە گریوی بەرزبوونەوہی ئاستی تیگەیشتووی كۆمەلایەتی و سیاسی جەماوہری دایە و تەنیا قەلغانیکە بۆ بەرپەرچدانەوہی نەزانی و بەرگرتن لە ھەلنگوتن و ھەنگاونان لە تاریكی.

ئەمرۆ ھەموو ئەو راستییە تالانە ئیمەیان خستۆتە بەردەم بەرپرسیارەتیەكی میژووویی. خوینی رزاوی وەچەیی رابردوو شمان لە ئەستۆییە. مەجالی شان لی ھەلەكەكاندی تیدا نیە. ئەمرۆ دەبی زیاتر لە ھەموو رۆژ پشت بە ھەراوترین و شیلگیریترین جەماوہری شۆرشگیر و تیکۆشەر ببەستری و ھەول بۆ ھیتانە مەیدانیان بدری و دەرفەت و بواری دەورگیری راستەقینەییان پێبدری و بۆ بڕەخسی. دەبی دەست و مەبەستی مشەخۆری، دەسلەتخوازی و خۆبەزلزانی دوژمنانی ناوحو و دەروہ و الّا بكری و لەقاوبدری. ئەم گەلە ئەگەر دەستی لەناو دەستی یەكدا بێ و پشتی بە ھیزی جەماوہر ئەستور بیت، ھەموو ئەو پیلان و ھیرشانە پووچەل دەبنەوہ و ھیچ تەنگانەییەك بەرگە ناگری و درگای فەرحانی و ئاسایش دەكریتەوہ.

۲۰۰۸.۰۲.۲۵